

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

84. szám.

BRASSO, Csütörtök, július 23-án.

I-ső évfolyam 1885.

Uj román lapok.

Brassó, 1885. július 23.

I.

Két új román lap megjelenését jelzi a sajtó: az egyik Kolozsvárt akar napvilágot látni, a másik dr. Cornelius Diaconovich részczaí lakos szerkesztése alatt havi füzet alakjában, német nyelven szerkesztve, „Romänische Revue“ cím alatt f. évi július 1-én jelent meg Budapesten.

Hogy szükséges-e egyáltalán és különösen a románokra nézve a két lap megjelenése és hogy főképen a német nyelven szerkesztett „Romänische Revue“ szükségét pótol-e? — e fölött elmélkedni nem akarunk. Most ezuttal csak a „Rom. Revue“ irányáról és tendenciájáról akarunk pár szót írni, hogy olvasóink és különösen román testvéreink lássák és tudják, hogy mily lapokkal kívánják saját nemzetiségű testvéreik pár forintjukat zsebeikből kihalászni.

Nevezett lap tendenciája, mint ezt felhívásban maga a szerkesztő mondja, nem más, mint „a bel- és külföldet a románok viszonyai, törekvései és politikai aspirációiról értesíteni“, mi más szóval annyit tesz, mint a német olvasó közönséget ferdített információkkal tévútra vezetni a románok helyzete stb. felől. — Mert mi más indíthatja meg ezen lapot, mint azon szándék, hogy a román izgatást, ferdítést német nyelven is világá bocsássa, mikor hazánkban már elég lap teszi ezt román nyelven?

Mi meg vagyunk győződve arról, hogy e lap tendenciája egyedül Németországot misztifikálni, és a kedvet onnan kaphatta csak erre, mert látta, hogy a szászok ott németnyelvű lapjaikkal és cikkeikkel nagy port vertek fel.

A szászok cikkeinek ezen erőltetett eredménye azonban ma már csak „volt“, mert Németország meggyőződött arról, hogy itt teljes egyenlőség uralkodik, hogy elnyomatásról szó sincsen és hogy a ki békében akar itt élni, az békességesebben élhet, mint bárhol; és ezért a „Romänische Revue“ ha még oly németen is zeng, sőt ha még németebben is fog lármázni, mint a szászok lapjai, — ezen tendenciózus irányban eredményt elérni soha sem fog.

A mi pedig irányát illeti és tartalmát, az

oly gyenge és tarthatatlan, hogy már a lap első példánya is kételyt támaszt bennünk, ha ezen lap egyáltalán életképes lesz-e?

Mert tekintsük a tartalmát. A felhívásban a lap azt mondja, hogy a hazai magyar és német sajtó legnagyobb része feladatává tette a románokról irt ferdítések és rosszakaratu közlemények utján a románokat úgy tüntetni fel, mint egy hazafiatlan és műveletlen elemet, és ezért szükséges ezen lap kiadása, mely helyes információval kíván szolgálni. — „A románok Magyarországon“ című második cikkében pedig kikelvén az ellen, hogy itt minden a magyar állameszme által vezetetik és hogy a románok itt a hazában egyenjogu nemzetnek el nem ismertetnek, a románok követelését így formulázza: „Kivánnak (a románok) egyenlő szabadságot és oly organizációt, mely ezen szabadság korlátlan élvezetét megengedi; kívánják nemzetiségük respektálását, nemzetiségi szokásaik gyakorlását, és kívánják, hogy nyelvük kultiválását és nemzetiségük fejlesztését az ország biztonságát nem veszélyeztető módon eszközölhessék“, és kiemelvén, hogy „a románoknak itt egyetlenegy oly konkrét cselekvényt sem lehetvén szemére hányni, mely a haza egysége, fennállása vagy további fejlesztése ellen irányulna“, ezt, valamint azt, hogy a románok békében és háboruban hazafiságukat megmutatták, hogy habár nem egyenjoguak, a haza többi népeivel egyformán viselik a terheket, és hogy helyzetük oly igazságtalan, mint ez sehol Európában hasonló viszonyok között fel nem található, — mindezeket ezen havi füzet jövőre kimutatni igéri.

Ezekben adja meg ezen lap irányát és programját, mely program már magában igazolja, hogy a lap teljesen felesleges és hogy képzelt szélmalomok ellen akar küzdeni.

Mert hát egyéb-e szélmalomnál az, ha a lap azt akarja elhítni a világgal, hogy a románokat a hazai sajtó becsmerli vagy rossz színben tünteti fel ok nélkül? nem szélmalom-e az, ha e lap önmagával elhítni akarja, hogy itt a románok nemzetisége nem respektáltatik, hogy nyelvüket és szokásaikat szabadon nem fejleszthetik?

Hát ki nem respektálja a románok nemzetiségét? a magyarok, kik loyálisabbak e tekintetben bármely más nemzetnél? kik őket

a jobbágyság alól előbb felszabadították, mint ezt saját testvéreik Romániában tették? kik nekik teljes jogegyenlőséget adtak és biztosítottak és kik kulturális intézményeiket államilag segítézik folytonosan? W.

Szebenmegye közgyűlése f. hó 20 án tárgyalta a belügyminiszter azon rendeletét, melyet a törv. bizottsághoz az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület ügyében hozott határozatra vonatkozólag intézett. Az állandó bizottság a következő indítványt terjesztette elő: „A megyei közgyűlés, teljes tudatában annak, hogy a folyó évi márczius 28-án hozott határozat által mellőzhetlen hazafias köteleességet teljesített, és a magyar korona alá egyesített valamennyi népfajnak a közös hazához való tántorítlan szeretetét tolmácsolta, és hogy ennél fogva eme határozatban, s ennek indoklásában sem a magyar állameszmével ellenséges álláspont képviselve nincs, sem pedig abban az állam hivatalos nyelve és magyar polgártársaink ellen ellenszenv nem nyilvánul, vagy akár az hazafiatlan alakban kifejezést nyert volna; — továbbá tudatában annak, hogy a közgyűlés ama határozattal csak a minden megyét törvényesen megillető szabad véleménynyilvánítás jogával élt, s a szentesített törvények, valamint a kormány intézkedésének rosszakaratu és irányzatos bírálatába egyáltalán nem bocsátkozott; végül tekintettel arra, hogy az 1885. ápril 21-én 20,801. szám alatt kelt miniszteri rendelet hangja, — mely a megye közgyűlését, a köz- és államérdek iránti teljes érzéketlenség és rideg hazafiatlanság vádjával illeti, — további nyilatkozatot nem tesz kíváncsossá, de ilyen fölösleges is volna, minthogy e törvényhatóság nézete a márczius 28-iki határozatban részletesen ki van fejtve; a belügyminiszter ur ő nagyméltóságának az érintett rendeletben kifejezett nézeteit, valamint a többször említett határozat megsemmisítését egyszerűen tudomásul veszi.“ Trauschensfels Emil az egyszerű tudomásvétel mellett emel szót, de az indoklás elhagyását kívánta, Arzt Albert ellenben az indoklás megtartása mellett szolt, mire a közgyűlés az állandó bizottság indítványát változatlanul elfogadta. —

Oláh lamentációk. A nagy-szebeni „Tribuna“ f. évi 133-ik számában még mindig a nagy-szebeni esküdtszéknek megszüntetésével foglalkozik és többek között azt írja: „Különbben mitől félünk? Talán, attól, hogy kolozsvári polgártársaink el fognak ítélni minket, a melynek alapján a magyar kir. ügyészek börtönbe küldenek minket? A kérdés azonban az, hogy ki mondta reánk ezen ítéletet és miféle indokokról fogva leszünk elítelve? A mi becsületünk csak akkor volna megérintve, hogyha azoktól volnánk elítelve, a kiknek nevében beszélünk. Ha ezektől lennénk elítelve kárki is azt mondhatná nekünk: egy nyomorult vagy! egy valótlán dolgot állítottál azért, hogy az emberek közt viszályt hínthess, a kik különben jó egyetértésben éltek, visszaéltél a tollal, melyet kezdedbe adott testvéreidnek bizalma. Ezen ítélet-től félünk, de Tisza urnak börtöneitől soha sem.“

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Falusi kép.

(Folytatás.)

Elképzelhetni, mennyire felizgatta Emil urinak meggyilkoltatása Kardosfalva apraját-nagyját. Egy negyedóra alatt nem volt egy lélek sem a faluban, a ki részint személyes tapasztalatból, részint hírből ne tudott volna valamit a „szörnyű esetről“. Ugy terjedt ez, mint a futó-tűz. Hogy is ne, mikor maga Lipéné asszonyom száz meg száz más embernek elmesélte a borzasztó eseményt, leírva körülményesen, mint kelt fel ő ma kora reggel, miként eresztette ki malaczeit a csürhére, miként botlott meg lába a hullában, miként ütött lármát, melyre csakhamar elősietett a vak pékné, kivel ketten konstatálták először a hulla kiletét. — S alig mondta el ezt siránkozva Kispál Andrásnak, ugyanebben a sorrendben kezdte mesélni Csécsey Gergelynek, aztán Nyiszper Mártonnak, Murányi Péternek, Varga Pistának, Koc-is Antalnak és így tovább.

De bezzeg megjárta Kovács Mátéval. kinek szintén szép sorrendben elmondván az egész szörnyű esetet, ez arcának izmát sem rándítva meg, lakonikus hidegvérűséggel mondá:

— Dejszen Erzsók néni, engem nem tesz kend ugyan luddá, hiszen ép most beszélte nekem a vak pékné, hogy ő eresztette a malaczkokat a csürhére, ő

botlott meg az Emil urfi holt testében és ő kajabált segítségért, s csak aztán jött oda kigyelmed...

No hiszen több sem kellett Lipéné asszonynak; mint a forgó szél sietett tovább, hogy fölkeresse a vak péknét, a kinek erre-arra majd megmutatja ő, hogy ki hajtotta ki először a malaczkokat és ki botlott meg a hullában.

Emil urfi hullája ezalatt folyvást ott hevert Kenderessyné kerítése aljában, körülvéve az ujabban érkező kíváncsiak csoportja által. — Nem mert hozzányulni senki, míg a törvény meg nem érkezik.

Az éjjeli vihar után meleg sugárkeréket szórt már a nap, mikorra a bíró, a komiszárius, a jegyző, két esküdt ember és négy hadnagy a büntett színhelyre érkeztek. Velük volt egy borotvált képű, szemüveges, tubákoló öreg ur is, ez úgy látszik, a doktor ur volt. — A báméskodó tömeg tiszteletteljesen vonult félre a törvény képviselői előtt, kik a holttest fekvését körülményesen megvizsgálva, épen kocsiért akartak küdeni, hogy a hullát a faluházára szállítsák, midőn hirtelen hintórobogás hallatszott, és egy pár másodperc alatt ott termelt a fiatal uraság, ki halál-sápadt, megilletődött arczezal látta barátja élettelen testét. . . .

Néma csend állott be, melyet nem mert megzavarni senki.

— Emeljék a testet a hintóba, — mondá végre

az uraság meghatott hangon — s szállítsák a kastélyba.

Azután sajátkezüleg emelte a föl a hullát karjainál fogva, lábait pedig a komiszárius fogta meg, s úgy helyezték a hintóra, mely a kastélyba szállítá. — Az uraság és a törvény emberei néma csendben gyalog követték a lassan haladó hintót.

* * *

Emil, hajdani iskolatársam, egy fővárosi előkelő családnak volt gyermeke, ki két hónap óta időzött barátjánál, Vörös Endrénél, Kardosfalva birtokosának fiánál.

A fővárosban ő volt a ledér fiatalság vezére, kit könnyelmű stikljeiről széles körben ismertek. Izgága természete nem hagyta nyugodni, s a hol csak lehetett, botrányokat csinált, melyeknek nem egyszer itta meg a levét. Alig mult nap, hogy a szegény szülők-nél, kik előkelő társadalmi állást foglaltak el, panaszt ne emeltek volna vásott magzatjok ellen. De nem főtt ezen sem az apai szigor, sem a gyöngéd anya rimázkodása. — Most is valami bravour-stiklje által elkeseredett szülők és testvérek bosszuja elől menekült a falura, csak akkor szándékozván visszatérni a fővárosba, ha már majd az izgatott kedélyek lecsillapultak. De kalandvadászó természete itt sem tagadta meg magát.

(Vége következik.)

Román lapszemle.

— A fiatal román diák. Trefort és dr. Davila. —

Fogadtunk volna bármiben, hogy a mi jó barátainkhoz intézett férfias válasza sem fogja észretéríteni. „Ki higgyen Trefort dagályos szavaiban”? Ime a „Gaz.” nagyszerű válasza. És mire alapítja a „G.” ezt a nagyszerű megjegyzést? Na, ez valóban érdekes? Egy fiatal román tanuló nyilatkozatára. A „Gazeta” t. i. olyan szerencsés volt, hogy éppen akkor lépett irodájába egy fiatal román tanuló, midőn a táviró Trefort választát hozzá is meghozta. Milyen jó a gondviselés! Mit tudott volna mondani olvasóinak a „G.” Trefort miniszter ezen nyílt és férfias szavaira: „Huzugság, hogy mi bárkit anyanyelvétől meg akarnánk fosztani, mi csak azt akarjuk, hogy a hazának minden fia tanuljon meg magyarul.”

Ttyu! milyen jókor érkezett az tineru studentu romanu a „Gazeta” szerkesztőjének irodájába! Hát ha mi még fogadtunk volna valakivel? Elvesztettük volna a fogadást. Ime kisegítette a tiner studentu romanu a „Gazetát” az ő zavarából s egy fiatal román diáknak csak inkább kell, hogy higgyenek a „Gazeta” és mi az összes hűséges olvasói, mint Trefort dagályos(?) beszédének? Ha e sorok olvasói között még is találkozónék valaki, a ki azt jegyeznék meg, hogy Románia kultus minisztere talán csak még is különb legény, mint egy oda átvándorolt erdélyi román diák: ez egészen helyes megjegyzés, de kérem, ne tessék feledni, hogy itt Magyarországon kultus miniszterről és egy fiatal romándiákról van szó, a kinek előadása a „Gazeta” szerint sz. írás, még a Trefort beszéde... nó, az dagályos. Bizony sokra viheti még az Isten a dolgát annak a nagyhitelű romándiáknak, a ki a „Gazetát” ugó felültette. Nagyon érdekes, meg kell, hogy öröksük mi is a „Brassó” hasábjain, mert ezzel ércznél maradandóbb oszlopot állítunk a „Brassóban” a „Gazetának.” Tehát hogy is volt! Így:

„Hogy világos fogalmunk legyen arról, hogy mi képen érti, a „Gazeta” szerint, Trefort a magyar nyelv tudását az anyanyelv tisztelete mellett; ime egy példával fogjuk megvilágosítani, hogy hogyan tanítják a mi gyermekeinket a magyar államiskolákban. Egy fiatal román tanuló, a ki minket a napokban meglátogatott, a következőket beszélt el;

Fülek, és nyelvek csend legyen!!

„A lippai állami polgári iskola I-ső osztályába jártam.” Milyen szerencse, hogy nem a brassóban! „Voltunk összesen 35-ön, 18 román, 7, magyar, ha nem csalódom, 3 zsidó, egy bolgár, s a többi német. A tanárok, köszönet érette a derék igazgatónak, pontosan teljesítették feladataikat.” Milyen okos I-ső osztályos! „Ezeknek és főleg az igazgatónak első teendőjük midőn az osztályba beléptek az volt, hogy erre tanítsanak: „kik vagyunk?” De tudt t. olvasó, hogy az a delfi templom feliratának elve szerint történt. Az egész művészet egy kérdésből állott, mely tornászati fogásokkal volt összekötve.” Ime az okos fiu a tornászatot is tanulta már elébb a falusi iskolában! S ez a tornászat az okos fiut nagyban mulatatta, mert a tanárokkal összeütközhetett és vitatkozhatott.” Hm! ez nem tréfa!

A kérdés egész hiven így történt. Miután a tanár belépett az osztályba s helyét elfoglalta — tehát nem sétált! — felszólított, hogy ülünk le mi is — hallatlan udvariasság! — „Üljenek le”. Ezt katonai

szabatszággal kellett megtenni: megdorgált tehát, hogy katonásan álljunk és ülünk egyszerre s aztán így vezényelt: „Keljenek fel a magyarok. Mindnyájunknak fel kellett állnunk. Szörnyűség! Aztán így vezényelt: „Keljenek fel a románok!” Itt a tanár összeránczolt homlokkal tekintett ránk; mert azt várta, hogy ülve maradjunk és halként hallgassunk. Azonban mi románok büszkének nevünkre, rögtön talpra ugrottunk. Láttá volna ama villámot, mely erre a tanár szeméből ránk lövelt és ránk szórt szavait! Ismét le kellett ülnünk és a tanár addig ismételte a vezény szót; „Keljenek fel a románok!” míg egy sem állott fel. Így történt a többiekkel, a németekkel is, csak az volt szerencsésük, hogy nem vesződött velük olyan sokáig. Ezután a csudás gyakorlatok után a tanár mindnyájunkhoz, természetesen magyarul így szólott: Hogy hinak? Hol születettél! Apád miféle ember? Mi anyanyelved? Mind ezekre felelnünk kellett?

Bizony rettenés nehéz kérdések voltak! Végre ilyenképen végezte:

Ezt a „Gazeta” szóról-szóra magyarul adja: „De azért te mégis mi vagy?” „Azért én mégis magyar vagyok!” „És miért vagy te magyar?” „Azért mert Magyarországon születtem.” „S örülsz rá, hogy magyar vagy?” Igen is, büszke vagyok rá, hogy magyar vagyok!”

Ime t. olvasó, hogyan lyukad a dolog oda ki, hogy Trefort beszéde csupa dagály -- vorbele inflata, de azé a fiatal román diáké, a ki ott hagyta Lippát és román gimnáziumba menekült, de nem Bukarestbe, mondom azé a fiatal román diáké sz. írás. Ilyen bolond gombával táp'álja a fiatal romándiák a „Gazetát!” Aztán ne sajnálják azt a román honfitársunkat, a ki a „Gazetán” kívül más lapot nem olvas!

Már most mi is mondunk a „Gazetá”-nak egy bukaresti históriát, melyet nekünk egy öreg ur így beszélt el: „1863. május hóban történt. Az ottani ev. ref. magyar egyház régi templomát lerontotta s helyébe újnak építéséhez fogott. A szomszéd ev. luth. egyház presbiteriuma olyan szíves volt, hogy átengedte az ev. ref. hiveknek a saját templomát, míg az övék elkészülhet. Ott templomoztunk 1864. végeig. 1863. május végén az ev. ref. gyermekek vizsgáját és az ág. evang. diszes templomában tartottuk. Megjelent ott dr. Davila is mint a román kultusz miniszter biztosa. Ez a francia születésű román a vizsga alatt figyelemmel halgatta az apróság feleleteit s folyvást kérdezősködött, hogy most mit mondanak Atiláról, Árpádról azok a kis siculusok. A vizsgálat végén megdicsérte a tanítókat, de hozzá tette: Ti itt születettek, ti nektek nem Atila, Árpád, sz. István történetét, hanem Romániát s ebben a Mihály vitéz, Stefancelu mara históriáját kell tanulnotok. Ti nektek csak szüleitek magyarok, de ti román honpolgárok kell, hogy legyetek szívvel lélekkel és nyelvben is, miután itt román földön születettek! Ezt elvárom jövőre a tanítóktól, hogy szemelött tartsák.

Bátorkodunk megjegyezni dr. Davila urnak, hogy azok a gyermekek, igaz, itt születtek. de egyről egyig magyar alattvalók gyermekei, és a szülők csak utlével tartózkodnak Bukarestben.

És mit felel erre dr. Davila! „Az nem tesz semmit. Ezek a gyermekek Romániában születtek: tehát nem magyarok, hanem románok.”

Ki mert volna a román kultusz miniszter kikül-

döttjével perbe szállni és azt felelni, a mit a „Gazeta” Trefortnak: Vorbe inflata!? Akkor a „Gazeta” nádrágját még hátul gombolták, de azóta szép nagyra nőtt. Si mai mare!!

Czenkalji.

Az ipar és iparos osztály fejlődése kapcsolatban a nemzetgazdaságtan elveivel.

(Folytatás és vége.)

Az 1789-iki francia forradalom mondotta ki először az iparszabadságot, s törölte el a csehrendszert, mely később más országokban s így hazánkban is üdvös módosulásokat szenvedett. A nyárspolgárság szelleme helyébe felvilágosodottabb, értelmesebb szellem lépett s végre sikerült elérni ama legmagasztosabb cél. hogy az iparos osztály tagjai egyenjogúvá téteték az állam más polgáraival.

A szabadság és jogegyenlőség áldásos hatása alatt felvirágzott az ipar is. Művészet és tudomány felajánlották annak szolgálatukat. Feltalálták a gőz erejének alkalmazását, s 1807-ben az első gőzhajó átszelte a tenger hullámain, 1814-ben pedig az első mozdony megjelent a vasut sinein. Ez időtől fogva a locomobilok egész serege használtatik a legkülönbözőbb gépeknek, u. m. szövő-, fonó-, nyíró-, kötő-, csipkeverő-, tű-, szeg- s más iparcikket készítő gépek hajtására.

A gépek alkalmazását a tudomány újabb vívmányai követték, mint a kaucsuk és guttapercha feldolgozása, gázvilágítás, villanydelejes, táviró, fényképezés, gyorsajtó, géppapír s mások. A járhatlan utakat vasutak, jó országutak és csatornák váltják fel; a folyamok pusztító árja az országok áldásaivá változik a hajók vidám raja alatt. Paloták sora pompázik városokon, a falvakban pedig a vályog és faépületek helyett kőházak emelkednek. Az utcákat kövezették, kúttakkal és lámpákkal látják el. A világforgalom szalaga körülövezi a földet, s ez uton villámgyorsan járja be minden jelentékeny eszme vagy találmány a föld kerekességét. A világhírlapok közelebbi érintkezésbe hozzák a különböző népeket, a munka és szorgalom nemes versenyre kel, s a különböző izlés és különböző tehetségek új eszméknek, új találékonyságnak és ügyességnek s ezek által a folytonos fejlődésnek lesznek eszközei.

Az itt leírt ujkori fejlődésnek csak halvány visszfénye támadt Magyarországon. A mohácsi vész és annak nyomában járó kettős királyválasztás által okozott polgárháború; az udvarnak ebből származó bizalmatlansága s az elhatalmasodott csehnek szűkeklősége: nemcsak útját állottak a továbbfejlődésnek, hanem megsemmisítették nagy részben a vegyes házból származott királyaink idejében szépen megindult civiliséget, ipart és kereskedelmet is. A hazánkba befészkelődött török csapatok ezeket hurczoltak rab- szolgaságra honfiaink közül, s ezzel számos munkás- kezét vontak el a földmíveléstől; a német hadak a városokat és falvakat tetszésük szerint foglalták el s megfosztották azok polgárságát fáradságos munkájának gyümölcseitől. A városok uralkodóink kiváltságai folytán emelkedtek ugyan, de az egyes iparágakban haladást fel nem tűntettek, kivéve azokat, melyek a hadi szükségletek előállítására tartoztak. E tekintetben a többiek közt Brassó városa nemcsak jövedelmező üzletet folytatott kelet felé, hanem királyi adó-

A magas Rung-on.

(1289 meter.)

Junius 19-ik napja volt. Brassón még minden nyugodt és csak azok voltak félig-meddig ébren, kik junius 18-án keltek fel és elmulasztották az alvást. A Czenk tetején már sütött a nap, de Brassót még megkimélték a sugarak. Itt-ott egyes turisták voltak láthatón és különösen Versailles előtt a felkantározott lovak és sűrű batériák jelezték a nap dicsőségét. Öt óra lehetett midőn Drexler kávéháza előtt lévő nyári fülkében a kávé szörpöltem. Szerettem volna társaimat egy-egy dézsá hideg vízzel leönteni, mert 5 órára volt mondva az elindulás és 5 órakor jóformán csak egyedül álltam a „Platzon!”

A „Bethlentér”-en szintén nyugodt volt minden, miglen a Postarétről két baka és ugyanannyi bakáné vad üvöltéssel indult haza felé. Ez a két pároska valószínűleg a tűzoltók másházán vagy a körül mászó gyakorlaton voltak, és elfoglaltságuk folytán nem hallották előbbi est 9 órája körül a „Zapin-strangot.” Épen egy fülbemászó quartettel dicsőítették a nap felkeltét a Bethlen-téri uton: „Hajnalanban, hajnal előtt.”

Végre megérkezett, — mint mondani szokás — a kicsiny — de disztinguált turista-sereg, ezek között 3 ismeretes női turista és a brassói kárpát-egy-

leti fiók legifjabb tagja, kit óvodás fiam »Edi Orendi«-nek szokott nevezni.

A megérkezett kocsikra ülve, negyed 6-kor elindultunk Ó-Brassón keresztül — a Herr „von Johann Jánosvázi” firmája előtt — Keresztényfalván és Rozsnyón át az ugynevezett »Apfelgrundra« és megtelepedtünk egy ezer és ezer vadalmával megáldott fa bokros árnyéka alatt. Lupu (ez neve a mi vezetőnknek) leugrott a hátulsó bakról, a saroglyáról és nyakára akasztá a boros imádságot. Papot is hívtunk magunkkal, hogy neki is legyen mára evangéliuma, de nem jött; ki tudja, merre indult e szent napon.

Tehát előre dalban és tétben, vagyis mászásban és izzadásban. Valóban dalban is, mert egyik turista-nőnk, a szász dalegyet vegyes-karának jeles sopran-énekesnője, oly könnyen játszott a C-ékkal, mint én négy felsővel és quart béléval a calabriasban. Egyik turista társamnak ez az isteni szép vidék úgy megtetszett, hogy a brassói Fink András gyors építőmesterrel a vadalmafák közé egy szállodát akart építtetni, mely versenyezni képes lesz még a brassói „Koronával” is. Egyelőre azt ajánlottam neki, hogy várjon az építéssel, míg a Rungról visszatérünk; hosszabb vita után ajánlatom elfogadtatott és Lupu gazda magára vállalta a szálloda bérletét.

Utnak indultunk a vadalmafaktól a gesztenyebokrok közé és elértük nemsokára azt a gyönyörű

forrást, mely nem fog soha elszikkadni. Ha egyik, utitársamat ezzel a vízzel keresztelték volna meg, akkor — merem állítani — jobb református ember vált volna belőle és két keresztapja nagy bársonyszékben ülne annak idején a paradicsomban. E forrás romantikus tájékát festő ecsete és turista tolla nem képes hiven vázolni. Az a messzire elhallatszó zugás lekötö az ember lelkét, lábainkat pedig varázserő tartja le- szegezve, mely egész valónkat úgy meghatja, hogy csak órák multával gondolunk a tovamenetelre.

De hiába, még jócska mászás kell a Rungra, tehát induljunk!

Iszunk egyet a friss forrásvízből, felékesítjük kalapunkat szép erdei virágokkal és ügyelünk az utközben szedett urigombára, mely parázson sülvé, szalónával spékelve, nem rosszul fog ízleni villá-reggelire.

Egy nem megvetendő izzadás után elértük a legmagasb pontot és előttünk látjuk a Bucsecs szikla- it. Jobbról a nagy és kis Királykö, balra a Schuller. Lenn a völgyben óriási kődarabok, melyeket ezer fékevesztett zivatar szele és menyköve hengerített le a rangyol s hegytetőről. El-elnéztem a remekműv természet eme ritka szépségét, bámultam azt a nagyszerűséget, mely itt egy keret alatt tárul a szemelő elé. Az ég felé törő örökzöld fenyőszálak ritka dísz kölcsönöznek az egész látványnak. A kék ég merész ivő boltozata, melyet nappal a ragyogó nap, éjjel a

ját is több ízben fegyver és más hadi készletben fizette.

Hasonlóan haladtak a posztógyártásban. A 16 szepesi város majdnem mindenikében voltak posztógyárak, hol durva pokróczokat és lőtakarókat készítettek. A brassói posztó már korán szerepel a hadsereg felszerelésénél, 1631-ben pedig a brassóiak kötelezték magukat, hogy a töröcsvári vám árendájának 4000 forintot tevő részét a fejedelem udvari gyalogjai számára kiszolgáltató posztóval fizetik. Brassóban állítottatott az első hazai papírmalom 1546-ban. Kitűntek továbbá a brassóiak az aranyművészség, aranyhimzés, festészet, szobrászat-, fa- és rézmetszésben.

A harminczas és negyvenes évek országgyűlései a szakképzettséget ipariskolák s felsőbb műegyetem felállítá-ának sürgetésével igyekeztek elősegíteni. Az 1848-ik év meghozta a közteherviselést és törvényelőtti egyenlőséget. Az ipar és kereskedelem érdekeinek figyelemmel tartása, a szakképzés és iparfejlesztés céljából még az abszolút kormány ipar és kereskedelmi kamarákat állított fel, melyeket a magyar kormány az 1868. 6. t. cz. által törvényesen újjá szervezett. Az 1859-iki decz. 20-án kelt patens és az 1872-iki ipartörvény eltörölte a czéhrendszert s helyébe szabad ipart létesített. Kimondotta, hogy ha a törvény hatályba lépte után kilencz hónap alatt a czéhnek ipartársulatokká át nem alakulnak, vagy a czéhvagyonnak iparos célokra fordítása iránt a czéh részéről nem történik intézkedés, az illető törvényhatóság fogja azt végezni. Azonban e határozat végre nem hajtattott s így a teljes átalakulás még megoldásra vár.

Az iparszabadság hatása alatt iparosaink száma tíz év folytán 588,970-re szaporodott. S hogy ezen szám arányában hatalmasan emelkedett hazai iparunk is: fényes bizonyága annak a jelenleg folymatban lévő országos kiállítás, melynek láttára életképességünk s törekvésünk előtt a külföld is kalapot emel. De meggyőződött a tíz év arról is, hogy ha további haladásunkat biztosítani akarjuk, a szakképzettséget fokozni és miveltséggel párosítani kell. Így született meg az alsófoku ipariskolák általánosítása s a képesítés eszméje az iparban; így létesült mai ipartörvényünk, mely hivatva van a szűkkörű czéhrendszert szabadabban mozgó ipartársulatokká átalakítani, a szakismerettel miveltséget párosítani, a szabad verseny által a tehetségeket és az iparágakat fejleszteni, s az iparos osztályban hazai jóllétünk egy hatalmas eszközét, társadalmunk egyik legtisztéletreméltóbb tényezőjét megteremteni, mely a nyugot iparczikkeivel győzelmesen versenyezve tért hódítson s tisztéletet szerezzen a magyar névnek kelet felé.

Killyéni Endre.

Erdőőri szakvizsga.*)

Brassóban az erdőőri szakvizsga f. évi október hó 5-én a megyeházában fog megtartatni.

A kik ezen szakvizsgát letenni szándékoznak, a brassói ker. kir. adófelügyelőséghez benyújtandó kérvényeikben igazolni tartoznak, hogy az elemi népiskolát elvégezték, illetőleg olvasni, írni és a 4 közönséges számművelet szerint számolni tudnak s legalább három évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak feddhetlen magaviseletűek és 24-ik életévüket betöltötték.

*) A hazai lapok t. szerkesztősegei felkértek ezen közérdekű értesítés átvételére a szerk.

sápadt hold s tündöklő csillagok világítanak meg, ily helyről látva, ezerszer szebb és tündériesb.

De pihenjünk. Leterítettük magunkat a fűre és hozzáfogtunk a villásreggelihez. Hogy milyen étvágya volt a kis seregnek, azt az ételek és italok mondhatnák meg, melyek mohón el lettek fogyasztva.

Reggeli után elszéledtek társaim jobbra-balra virágot, és változatos kilátásokat keresni, míg én elszenderültem. Álmodtam szépet — de lehetetlenségeket. Nem is mondom el azokat, mert már multkori álмам elbeszélése után még tiszta aranyra sem kapok kölcsönt a brassói zálogházban.

A nap sugarai keresztül hatoltak szemtakaróimon és így egy negyed órai izzadásos alvás után felébredtem. Hogy mily levegőt szívtam be az alvás alatt és mennyire elbarnította arczomat a nap, azt társaim legjobban tudják elmondani.

Nem is vagyok én vér-, csak pénz szegény.

Két órákor visszatértünk a vadalma-térre, mert 11 óra óta pihentünk. Hegyről lefelé könnyen lehet boldogulni, de a térdek kissé megérzik. E térdek kedvéért még egy végstácziót a gyönyörű vadalmák alatt és a megmaradt étel és ital elfogyasztatik. Fel a kocsikra és vissza Rozsnyóra. Fél órai pihenés után pedig a rozsnyói szabad fürdőben egy kis testgyakorlatot tartottunk. Az izzadással telt porusok megnyil-

ban állottak feddhetlen magaviseletűek és 24-ik életévüket betöltötték.

A vizsgálat tárgyát képezi mind az, mit az erdészeti műszaki segédszolgálat sikeres teljesítésére s az erdőőrnek a fennálló erdőőrvényben előirt teendőire és jogaira nézve tudni kell.

Ezen korlátan belül a tanulóknak vezérfonalul ajánltatik Bedő Albert országos főerdőmester „Erdőőr vagy az erdészet alapvonalai” czimű pályadíjjal jutalmazott műve.

Vizsgálatidőj fejében 5 frt fizetendő.

A vizsgálat szóval és írásban tartatik. Az írásbeli vizsgáknak tárgya csak olyan kérdés lehet, melynek írásbeli uton való megoldása a gyakorlati erdőőri szolgálatnál előfordul.

A földmivelés, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszterium nevében a vármegye pecsétje alatt, a vizsgálatot kiállott egyéneknek bizonyítvány adatik.

T a n ü g y.

I.

Statistikai kimutatás brassói és brassómege 1872/1881 évig végzett és a magyarnyelvből képesített nem magyarajku néptanítókról.

Brassó városban és Brassómegeében 1872—1881 év végeig végeztek és magyarnyelvből képesített nem magyar ajku tanításról, illetékes helyről a következő kimutatást vettük.

I. Németajku ág. ev. tanítók:

Brassó városban van a magyarnyelvből képesítve 10 ág. ev. tanító u. m. jeles 5, jó 4, elégséges 1, összesen : 10.

Brassómegeében ág. ev. tanító van képesítve : 29, u. m. jeles 11, jó 10 elégséges 8.

E szerint Brassó város és Brassómegeében van a magyarnyelvből képesítve összesen : 39 ág. ev. szász-elemi isk. tanító, ezek közül jeles 16, jó 14, elégséges 9, összesen 39.

II. Gr. kel. román elemi isk. tanítókról:

Brassóban van képesítve 11 gr. kel. román néptanító u. m. jeles 1, jó 7, elégséges 3.

Brassómegeében van a magyarnyelvből képesítve 18 gr. kel. el. isk. tanító u. m. jó 13, elégséges 5, összesen : 18.

Brassóban és a megeében van képesített el. isk. román tanító 29 u. m. jeles 1, jó, 20, elégséges 8, összesen 29.

Brassói rom. kath. elemi iskolánál egy tanítónő jó osztályzattal.

E szerint a brassói- és brassómegeei nem magyarajku tanítók és tanítónők közül képesítve van összesen 69, u. m. jeles 17, jó 35, elégséges 17, s így mindössze 69.

Brassóban van összesen 23 ág. ev. elemi isk. tanító s ebből képesítve 10, a más 13 nem kötelezhető a magyarnyelv tanítására, mert 1872 előtt végeztek.

Brassómegeében van összesen : 57 ág. ev. isk. néptanító, ezek közül képesített a magyarnyelv tanítására 29, nem képesített s nem is kötelezhető 28.

Brassóban és Brassómegeében összesen : 80 ág. ev. elemi isk. tanító, ebből a magyarnyelv tanítására képesített 39; nem képesített s nem is kötelezhető 41. De ezek közül is még három jól birván magyarnyelvet, ezt 42 tanithatja, s csak 38 nem tanithatja.

Brassóban van összesen : 16 gr. kel. elemi isko-

nak és mint ujonnan születtek jövünk ki a pompás fürdőből, elfogyasztandó egy kitünően készített csirkeprikást, hogy meleg étellel kiengeszteljük gyomrunkat, mely a szalámi, retek, szalonna, gomba és sonka daczára, meleget kíván.

A szegény csirkek nem soká dicsérték a hüvös filagoriát és egy pár üvegecske bor szintén a tulvilágra küldetett. Im harmadszor és negyedszer is ettünk. Veni, vidi, vici! Fel ismét a kocsikra és vigan haza Prassóba. Isten veletek Bueses, Király-kő, Schuller! A rivederci!

- i. -

A csókos primadonna. Patti Adelina, a hirneves énekesnő megkivánja, hogy az énekes, a ki vele énekel, kiváló hanggal birjon. Ha azonhan magas igényeit az énekes ki tudja elégíteni, akkor a művésznő elismerése sem marad el. Így a mult évben Patti annyira elragadtatott Marconi ur énekétől a „Traviata”-ban, hogy a színpalak mögött az énekes nyakába esett s megcsókolta. Az idén Giamini ragadta úgy el, azon különbséggel, hogy Giaminit nyílt jelenetben a közönség szemláltára csókolta meg. A publikum tombolt s még egyszer kívánta úgy a duettet, mint a csókot. Ugyan mit szól ehhez Nicolini, a művésznő férje?

lai román tanító, ezek közül 11 van a magyarnyelvre képesítve 5 nem kötelezhető. Brassóban van 1 rom. kath. elemi leányisk. tanítónő, 2 nem kötelezhető.

Brassómegeében van összesen 47 gr. kel. elemi isk. tanító, ezek közül a magyarnyelv tanítására képesítve van 19. nem kötelezhető 28.

Brassó városban és Brassómegeében van 63 gr. kel. elemi isk. román tanító, ebből képesített a magyarnyelv tanítására 30, nem kötelezhető 31.

Brassó város és Brassómegeében a nem magyar ajku tanítók és tanítónők száma 145 ebből képesített a magyarnyelv tanítására : 81, nem kötelezhető 64.

II.

Iskolai értesítők.

Ismételten két iskolai értesítőt vettünk, mindketőt a Székelyföldről.

„A székely-udvarhelyi kir. áll. főreláiskola évi értesítője” — az egyik, mely az eddig vettek közül a legvaskosabb. Igen érdekesen írja le ebben Barabás Domokos az intézet történetét 1871/2-től — 84/5-ig. A város és egyesek áldozatkészségének ott igen hű tükre van, ép úgy az intézet fejlődésének és haladásának. A tanári könyvtár jegyzékének részletes közlését mi feleslegesnek tartjuk, mert véleményünk szerint elég lett volna a művek számának jelzése.

Ezt követi a szertárak felszerelése, a tanterv részletezése s a tanulók névsora (osztályozás nélkül. Záradéku ott látjuk a jövő évre vonatkozó értesítéseket s néhány statisztikai táblázatot.

„A sepsi szentgyörgyi ev. rev. Székely-Mikó-Kollegium értesítője” a másik. E szép értesítőt az intézet derék igazgató tanára, Benke István szerkesztette. Mindjárt bevezetésül ott áll 25 év története, melyet a szorgalmas igazgató szépen, alaposan s vonzóan megírt, a melyet bizony élvezettel lehet olvasni.

Ezt követi az iskolai évet megnyitó beszéd s az évi igazgatói jelentés, mely általános áttekintését adja az iskolai évnék. A mi ezután következik, az elmaradhatlan része minden értesítőnek, nincs tehát arról mit írni.

Annyit azonban mondhatunk, hogy az értesítő becsületére válik szerkesztőjének.

Az új román vámtarifa.*)

— Eredeti tudósítás. —

Bukarest, 1885. július 18.

Azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha közlöm a „Brassó” t. olvasóival azon új vámtarifát, melyet Románia megalkotott. A legmagasabb védelmi vám ez. Tisztán mutatja, hogy a románok tulajdonképen mit akarnak. De lássuk az összeállítást, melynél összehasonlítás kedvéért az eddigi szerződéses tarifát is ide jegyzem :

	Szerződéses tarifa.	Új tarifa.
	klgrm.	klgrm.
Vanilla	12.50 frank	50.— frank
Sáfrány	6.50 ”	50.— ”
Gyógy-különlegességek	1.00 ”	12.— ”
	100 klgr.	100 klgr.
Vaj és turó	12.— frank	120.— frank
Osztiriga	12.— ”	90.— ”
Kétszersült	16.— ”	80.— ”
Czukur	20.— ”	50.— ”
Kávé	20.— ”	35.— ”
Kávé pörköltve	35.— ”	120.— ”
Cacao	15.— ”	100.— ”
Théa	50.— ”	200.— ”
Keményítő	3.40 ”	40.— ”
Száritott szilva	3.— ”	12.— ”
Déli gyümölcs	12.— ”	60.— ”
Likörök	25.— ”	100.— ”
Olajkivonatok	36.50 ”	120.— ”
Befőtt gyümölcs	20.— ”	120.— ”
Bonbons	20.— ”	200.— ”
Csokoládé	20.— ”	80.— ”
Gyógyszerek	30.— ”	180.— ”
Só	3.50 ”	80.— ”
Ásványvizek	1.— ”	9.— ”
Kölni viz	50.— ”	200.— ”
Fogporok	48.— ”	160.— ”
Növényolaj	7.— ”	30.— ”
Gyertyák	25.— ”	120.— ”
Börneműek	45.— ”	315.— ”
Börneműek legfin.	90.— ”	600.— ”
Czipők	90.— ”	600.— ”
Kautsuk-árak	45.— ”	108.— ”
Durva posztóneműek	25.— ”	100.— ”
Gyapot-fonal	25.— ”	120.— ”
Gyapot-bárony	45.— ”	200.— ”
Kötött gyapot	80.— ”	300.— ”
Alsó-párnaszövetek	30.— ”	80.— ”
Zsebkendők	125.— ”	240.— ”
Kötött árak (finom)	150.— ”	300.— ”
Vegyes szövetek	135.— ”	250.— ”
Lakpapiros	8.— ”	60.— ”
Levélpapír	19.— ”	120.— ”
Luxuspapiros	60.— ”	300.— ”
Porcellán (legfin.)	30.— ”	250.— ”
		75.—)
Gyapjuneműek	90.— ”	100.—)
		250.—)
Kivonatok vízben	20.— ”	80.— ”
Pisztaziák	48.— ”	60.— ”
Tápláló-kétszersült	—.— ”	25.— ”

*) Mult számunkból tér szűke miatt kimaradt. Szerk.

	Átlagár 100 kgr	Ad valorem százalék	100 kgr.
Bor hordókban . . .	100 frk.	5 ¹ / ₂	60 frk.
Bor palackokban . . .	150 "	5 ¹ / ₂	100 "
Illatszerek . . .	—	7	200 "
Közönséges szappan . . .	200 "	7	160 "
Finom szappan . . .	800 "	7	160 "
Keztyűk . . .	—	7	24 "
Gyapjucsipkék . . .	—	7	15 "
Selyemárúk és szalagok . . .	—	7	24 "
Lencsipkék . . .	—	5	600 "
Zongorák . . .	700 "	6	140 "
Kartonok . . .	—	7	2000) 3000)

Ime, ez Románia legujabb vámtarifája! Nem hittünk szemeinknek, midőn először láttuk ez össze-állítást; pedig csakugyan igaz.

A cél, melyet Románia elérni akar ezzel, ugyan-az, mint a melyet az észak-amerikai Egyesült-államok a 70-es években a szőnyeg-iparral követtek. Borzasztó vámot vetettek reá, kiszorították a bevitelt s teremtet-tek magoknak külön saját gyárakat. Ezek virágzanak ma, s tényleg nem is vitetik be Amerikába európai szőnyeg, holott ezelőtt a német szőnyegek uralkodtak ott is.

Románia belföldi ipart akar létesíteni, ezt pedig csak úgy teheti, ha védvamos politikát követve, kiszorítja az importot. S csakugyan ki is fogja szorítani, de előbb német ipart és tőkét fog bevinni Romániába. — Ezzel azután kiszorította Magyarországot a román piacról. Ez lappang az egész alatt.

x—y.

Helyi és vidéki hírek.

Nekrológ. Közéletünk egyik legkiválóbb tagját, a brassai magyarság egyik legtiszteltelemtöbb alak-ját, Vasady József általános tiszteletben álló nagy-kereskedőt, megyei s városi képviseleti tagot s az osz-trák-magyar bank cenzorát sulyos családi csapás érte. Hónapok óta teljesen visszavonultan élt e ki-tűnő polgártársunk a közélettől, nem távozva a for-rón szeretett és szerető nő betegágya mellől, — a ki f. hó 22-én d. u. 6 órakor jobb létre szenderült. A drága halottban egy szerető nő, gondos anya veszett el; de elveszett a szegények nemeslelkű gyámolítója s az árvák gondos órangyala, kit nemcsak a mélyen sujtott család, hanem számos pártfogoltja fog siratni és gyászolni, a kik benne második anyjukat veszítették el. S a mily méltán megérdemelte ama nagy tisztele-tet és szeretetet, melyben városszerte részesült, — ép oly méltó ama részvét, melyet bekövetkezett halála okozott. Gyászoló polgártársunk s családja fogadják legőszintébb részvétünk kifejezését s enyhítse mély fájdalmukat azon általános részvét, melyben velők a város közönsége oly nagy mértékben osztozik. A drága elhunyt pedig nyugodjék békében, — legyen könnyű felette a hant! Áldás emlékére.

Trefort miniszterhez a népiskolában történendő magyarnyelv tanítás ellen Teutsch szász püspök vala-mi emlékiratot intézett. Erre a miniszter felelt levél-ben, melyet tér szűke miatt csak jövőre hozhatunk.

A **közművelődési egyesület** választmánya leg-utóbbi ülésben kimondotta, hogy a befizetéseket ez-után nemcsak hirlapilag, hanem személyenkint is nyugtázni fogja, ezzel is biztosítani akarván maga iránt a rokonszenvet. Az örökös és alapítótagok be-tűrendes névsorának összeállítása folyamatban van és a névsor nemsokára közzététetik. Az egyesület köz-gyűlése aug. 30-án és 31-én fog megtartani. Ez alka-lomból Kolozsvár városa közönsége nagy nemzeti ünnepet rendez. A város földszítése, kivilágítása és a vendégek elszállásolása végett a város tiz kerületében bizottságok alakittatnak.

Tűzvész. Szilágy-Somlyón július 16-án délután a villámcsapás folytán keletkezett tűz 40 lakóházat s mintegy 60 gazdasági épületet, a református templo-mot és paplakot hamvasztotta el.

Embrevő örültet fogtak el közelebb a tiroli ha-táron San-Dona községben, ki már több gyermeket elpusztított.

Párbaj. Deesakna fölött a magaslaton folyó hó 18-án pisztolypárbaj volt H. A. orvosnövendék és L. A. mérnökjelölt közt. Háromszori golyóváltás után L. A. sebet kapott a jobb fülén.

A **kórházból megszökött örült.** Ete János 31 éves nőtlen kereskedő, a székszárdi kórházban mint csendes elmebeteg állott gyógykezelés alatt, onnan a napokban megszökött. Azonban csakhamar feltalálták s minthogy azóta a kórházból folytonosan szökni akar tegnapi beszállították a Rókus-kórház megfigyelő osz-tályára.

A **villám Ujhegy községben** (Vasmegye) a mult héten lecsapott és Bradl János 17 éves leányát agyon-ütötte, 18 éves fia pedig rémületében a kaszába esett és sulyos sérülést szenvedett.

Közigazdaság.

Előleges jelentés.

Alulírt egyesületi vezetőség ezennel közhírré te-szi, miszerint a méhészeti szak-osztály f. év augusztus hó végén saját tagjai, valamint minden mé-hész és a méhészet barátainak részvéte mellett egy nagyobb gyűlést fog tartani, mely alkalommal méhé-szeti eszközök s egyéb idetartozó tárgyakból egy ki-állítás is rendeztetik. A kitűzött cél elérhetésére egy teljes nap fog szenteltetni, hogy így a kiállítás tanul-mányozása s ez eszméknek kölcsönös kicserélése által a méhészeknek alkalmuk legyen, a méhészetről lehe-tőleg teljes képet nyerni.

Hogy a kérdés egészen rendszeresen oldassék meg, szakszerű tárgysorozat fog összeállittatni, mely-nek értelmében bizonyos, előre megállapított tárgyak kerülnek vita alá. Hogy tehát minél több oldalról lehessen eleget tenni, az egyesület vezetősége felkéri a méhészet barátait, sziveskedjenek azon kérdéseket, — melyeknek megfejtését ohajtják, a melyeket tehát tárgyaltatni ohajtanak — már most kijelölni; továbbá: azon méhészek, kik bizonyos dolgokat előadni, ismer-

tetni maguk akarnak, sziveskedjenek ebbeli szándé-kukat — Horváth György kir. táviró tiszt urnál, a méhészeti szakosztály elnökénél Brassóban — előre bejelenteni. Valamint eleve előkészüjenek s ugyanott jelentkezzenek azok is, kik valamit kiállítani ohajta-nak. Erre nézve megjegyeztetik, hogy nem csak né-zésre való, hanem inkább alkalmas, gyakorlati irányu tárgyakról van szó. Célünk megtudni, mi jóval bi-runk ma, s tényleg mit tudunk; hogy ebből kitűnjék, mi hiányzik még, mit kell megszerezünk és tanul-nunk. Hozza ide tehát mindenki azt, mit jónak, czél-irányosnak tart. A méhszinek berendezése, a külön-féle kosarak, kaptárak, méhészeszközök, méz, viasz, méhser stb. stb., mind ide tartoznak s olyan dolgok, melyek Brassómege méhészetének képét világosan vissza fogják tükrözni.

Ezen alkalommal a méhészeti szak-osztály a fö-lött is határozni fog: mi módon értékesíthető legczél-szerűbben azon 200 frt., melyet a magas kormány méhészeti czélokra bocsájtott az egyesület rendel-kezése alá? Nagyban fogja emelni az összejövetel érté-két az, hogy részt fog venni azon Abend András kir. méhészeti vándortanító ur is, ki remélhetőleg engedni fog meghívásuuknak.

A gyűlés ideje- és helyének közelebbi meghatá-rozása később fog közzé tétetni.

Brassó, 1885. július 19.

A brassómegei gazdasági egyesület vezetősége.

Midőn a fennt közzé tett igen érdekes jelentést a brassómegei magyar méhészek becses figyel-mebe magam is különösen ajánlanám, bátorságot ve-szek magamnak ez alkalommal brassói, de főképen hétfalusi méhésztársaimat ismételtén kérni:

1. Siessenek a fenn jelzett méhészeti szak-osztálynak egytől-egyig rendes tagjai lenni, ebbeli szándékukat levelező-lapon mielőbb tudatván a szak-osztály elnökével.

2. Igyekezünk mi magyarok is a gyűlésen és kiállításon tömegesen tevőleges résztvenni, megillető helyünket elfoglalni!

Tehát: a mielőbbi viszontlátásra!

Brassó, 1885. július hó 20-án.

Bíró Sándor.

Szerkesztő postája.

Málnásy Kristóf urnak Brassóban. Nyilatkozatu-kat jövőre hozzuk.

Szegesvár. Épen lapunk zártakor vettük. Az egyiket átadtuk a nyomdának, a másik jövőre jön.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 hó július 23-án.

Román papirpénz à 20 frankos	8.80 vétel	8.83 eladás.
ezüstpénz à 20	8.72	8.76
Napoleon'd'or (aranypénz)	9.86	9.88
Török lira	11.16	11.22
Orosz imperial	10.10	10.15
Arany	5.84	5.87
Orosz papírrubel	123.—	124.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

H I R D E T M É N Y E K.

A Bolonya, kút-utca 372. sz. alatti,

„Gödri“ néven ismert

fogadó-korcsma

akár szent-Mihály napjától fogva, kár rögtön is kiadó; esetleg szabad kézből eladó is.

Bővebb megtudható Gyertyánffy József tulajdonosnál, Klastrom-utca 615. sz. a. (170)2—3

A v i s o!

Minthogy raktáromat megszüin-tetem, a n. é. közönségnek most

ritka alkalom

nyujtatik,

— **jó zongorát** —

olesón vásárolni. — Uj pianinok s szárnyzongorák a legjobb minőség-ben még a saját vételáron alul is kaphatók.

Részletfizetés is elfogadtatik.

Kiváló tisztelettel

Jaschik Gyula.

(148) 6—10

Piacztér, 26. II. emelet.

Soós Karolina

ajánlja a mélyen tisztelt közönség pártfogásába ezelőtt SOÓS JÁNOS néven volt üzletét.

Elvállal

minden az arany- és ezüstművész szakmába vágó megrendeléseket, javításokat.

Ugy a nem valódi ékszereket javítás vagy ezüstözés és aranyozás végett e fogadja; nemkülönben **állandó aranyozásokat**, vala mint kisebb-nagyobb **templomi tárgyakat**, u. m: **toronygolyók, kereszttek, sugárzatok, gyertyatartókat.**

A legutányosabb ár mellett szol-gálatára áll a t. közönségnek.

Kész tárgyakkal is szolgál, u. m: arany és ezüst fülfüggők, broche ok, kereszttek, keresztlánczok, **medallion, karékek, óralánczok, gyöngyecsattok, kláris és gránát-gyöngyök, gyűrűk stb.**

(172) 1 5.

Budapesti kiállítási

SORSJEGYEK á 1 ft.

Főnyeremény

100.000 ft.

20.000 ft.

10.000 ft.

5000 ft értékben stb.

4000 nyeremény

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás sorsjegy-kezelősége

Budapest, Andrassy-ut 43.

Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadóhivatalában.

Sorsjegy 10 ft